

Informatienota voor de raad

Datum 25 oktober 2021

Onderwerp	Rekenkameronderzoek Toezicht en Handhaving - Openbare Orde en Veiligheid
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Burgemeester P.S. Snijders

Informant M. Kiers / W. Visser
Afdeling Concernstaf / Fysieke Leefomgeving
Telefoon 038 498 2773 / 038 498 2516
Email M.Kiers@zwolle.nl / WA.Visser@zwolle.nl
Bijlagen 1. DoeMee-onderzoek - overkoepelende notitie

Wij stellen u voor kennis te nemen van: de reactie van het college van burgemeester en wethouders op het onderzoek van de Rekenkamercommissie Zwolle naar de uitvoeringspraktijk van Toezicht en Handhaving op het gebied van Openbare Orde en Veiligheid.

Datum 25 oktober 2021

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Vooraf

De Rekenkamercommissie van Zwolle heeft eind 2019 besloten deel te nemen aan een DoeMee-onderzoek. Het onderzoek was gericht op het bieden van inzicht in de uitvoeringspraktijk van toezicht en handhaving (VTH) op het gebied van openbare orde en veiligheid (OOV). Daarbij is er specifiek gekeken naar de rol van de raad ten aanzien van de ontwikkelingen op dit domein.

Bij een DoeMee-onderzoek sluiten verschillende Rekenkamercommissies aan bij één onderzoeksopzet. De resultaten kunnen daarna met elkaar vergeleken worden. Dit overkoepelende rapport is opgesteld door adviesbureau Necker Van Naem. In mei 2021 heeft de Rekenkamercommissie van Zwolle het onderzoeksrapport specifiek voor Zwolle opgeleverd.

Wij zijn de Rekenkamercommissie dankbaar voor het gedane werk. Het eindrapport Toezicht en handhaving – Openbare orde en veiligheid biedt een goed beeld van beleid en uitvoeringsaspecten van het onderzochte domein in Zwolle. De conclusies en aanbevelingen helpen ons bij de verdere beleidsvorming op het gebied van toezicht en handhaving.

In deze informatienota treft u onze reactie aan op het eindrapport. Wij zullen daarbij in zijn algemeenheid ingaan op de conclusies. De aanbevelingen zijn apart van een reactie voorzien. Daarnaast treft u bij deze beantwoording het overkoepelende onderzoek van Necker Van Naem als bijlage aan.

Kernboodschap

Zoals de Rekenkamercommissie (RKC) ook al aangeeft in haar conclusies kent de gemeente Zwolle een volledig beleidskader voor toezicht en handhaving op de openbare orde en veiligheid. Daarbij wordt opgemerkt dat de handhavingsnota voor het laatst in 2011 is geactualiseerd en een nieuwe versie in 2021 wordt verwacht. Wij kunnen in dit opzicht aan uw raad voor de volledigheid meegeven dat u voor de zomer van 2021 de vernieuwde beleidsnota met betrekking tot de VTH-taken van de WABO (Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht) heeft ontvangen. Het onderzoek van de rekenkamer gaat daar echter niet over. Als het gaat om de handhaving op het gebied van openbare orde en openbare ruimte, zijn wij voornemens in 2022 een geactualiseerde handhavingsnota aan te bieden aan uw raad.

De Rekenkamer vraagt terecht om aandacht voor het verder verbinden van doelen en prioriteiten van de domeinen veiligheid en toezicht en handhaving. De afgelopen jaren is de verbinding en samenwerking tussen deze domeinen wel al gegroeid. Maar de behoefte aan een meer gezamenlijke prioritering en verantwoording is er ook. Deze samenspraak kan vorm krijgen in de nieuwe handhavingsnota en de VTH-programma's. Bij de uitvoering van de WABO-taken wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde *Big-8 cyclus*. Dit is een model dat vanuit een strategisch kader de vertaling naar operationeel beleid maakt en specifieke stappen kent ten behoeve van kwaliteitsborging samen met een sluitende planning- en controlcyclus. Dit willen we in 2022 ook uitwerken voor de VTH-taken op het gebied van Openbare Orde en Veiligheid en Openbare Ruimte

Datum

25 oktober 2021

De gemeente Zwolle kent een capaciteit voor toezicht en handhaving die niet afwijkt van gemeenten met een vergelijkbare grootte. Dit blijkt uit het benchmarkonderzoek uitgevoerd door Necker Van Naem (zie bijlage). Met deze beschikbare capaciteit ontwikkelt Zwolle een aanpak op het gebied van toezicht en handhaving op de openbare ruimte gericht op het meer preventief en wijkgericht werken. Aanspreken van overtreders in plaats van direct repressief optreden is daarbij het uitgangspunt. De Rekenkamer merkt terecht op dat deze preventieve aanpak op straat beperkt kan worden uitgevoerd door capaciteitsgebrek. Bij de vaststelling van de Visie Toezicht Openbare Ruimte (TOR) heeft uw raad ook besloten tot het structureel uitbreiden van de capaciteit. Die uitbreiding heeft in ieder geval geleid tot een structurele uitbreiding met 4 Boa's. Wij zijn momenteel in het kader van de doorontwikkeling onder meer aan het inventariseren bij interne en externe partners welke behoefte er is aan het geheel van toezicht en handhaving, om te komen tot een programma en een prioritering. Met uw raad is afgesproken dat wij in 2023 de doorontwikkeling evalueren en de conclusies met u zullen delen.

Collegereactie op de aanbevelingen

Aanbeveling 1: Blijf investeren in de doorontwikkeling van de organisatie van T&H op OOV

Deze aanbeveling steunen wij van harte. Wij blijven investeren in de doorontwikkeling. Wij zullen daartoe in 2022 uw raad een geactualiseerde handhavingsnota ter informatie aanbieden. Daarnaast is het, zoals hiervoor al aangegeven, onze intentie om in 2023 de resultaten van inventarisatie naar de handhavingsbehoefte in relatie tot de beschikbare middelen met uw raad te delen.

Aanbeveling 2: Versterk de monitoringsstructuur door concrete en meetbare indicatoren te formuleren.

Dit heeft onze aandacht. Het is echter een complex vraagstuk. Binnen het dynamische beleidsveld van toezicht en handhaving ook niet alles te voorzien en zal flexibel ingesprongen moeten kunnen worden op onvoorziene zaken. De veiligheidsvisie en de visie TOR zijn daarom bewust op een relatief abstract niveau opgesteld. Dat geeft de mogelijkheid om deze visie in de jaren uit te werken, te faseren en waar mogelijk van concrete en meetbare doelen en indicatoren te voorzien. Daar waar meer concretisering mogelijk is zullen wij dat meenemen in de nieuwe handhavingsnota.

Aanbeveling 3: Optimaliseer de samenwerking tussen politie en gemeente.

De politie en gemeente kennen ieder hun eigen taken en die liggen vast. Daarbij ontstaat er wel een grijs gebied tussen opsporing en beleid/bestuur als het gaat om overlast en leefbaarheidsvraagstukken. Wederzijds begrip voor elkaars rol is daarbij belangrijk. Daarom vindt ook afstemming plaats als op specifieke terreinen handhavingsinzet nodig is. Voor deze afstemming is een zogenaamd operationeel overleg ingesteld. Dit overleg is ingesteld om te helpen bij de handhaving in Coronatijd. Besloten is dit overleg ook nu vast te blijven houden. Verdere afstemming tussen politie en gemeenten vindt plaats in de lokale driehoek waar de inzet van de politie in Zwolle wordt vastgesteld. Bij de inventarisatie naar de handhavingsbehoefte bij interne en externe partners zullen wij ook kijken of de uitkomsten kunnen leiden tot verdere afspraken over de samenwerking met de politie.

Datum

25 oktober 2021

Aanbeveling 4: Vraag bij vernieuwing van beleid aandacht voor tussentijdse informatievoorziening,
Tot nu toe zijn de toezicht en handhavingstaken op het gebied van OVV geprogrammeerd, geprioriteerd en verantwoord in de VTH-programma's en jaarverslagen. Deze worden met uw raad gedeeld. Voor de toekomst gaan we werken met een aparte OVV-handhavingsnota waarmee we specifiek op dit onderdeel kunnen en verantwoording afleggen. Wij nemen dit mee bij de verdere doorontwikkeling van het domein van OVV zoals ook is aangegeven bij aanbeveling 1.

Aanbeveling 5: Neem een proactieve kaderstellende rol in bij het opstellen van nieuw beleid.
Zoals de Rekenkamer al aangeeft zal de raad haar kaderstellende rol kunnen uitvoeren bij het verschijnen van de nieuwe handhavingsnota in 2022. De wijze waarop de raad betrokkenheid wenst bij verdere beleidsvorming laten wij als college aan de raad om uitspraken over te doen. Daarbij is het onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om de rollen zuiver te houden waarbij de verantwoordelijkheid voor beleidsvoorstellen bij het college ligt. Het jaarlijkse VTH programma en verslag wordt aan de raad ter informatie aangeboden en in 2023 volgt de evaluatie van de handhavingsbehoefte. Het houden van tussentijdse informatiebijeenkomsten kan voor uw raad ook bijdragen aan het verstevigen van de kaderstellende rol. Wij zullen altijd bereid zijn met uw raad afspraken te maken over mogelijkheden die de kaderstellende rol van de raad versterken.

Vervolg

De in deze collegereactie voorgestelde acties worden opgepakt en daar waar van toepassing worden de resultaten aangeboden aan uw raad.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer